Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0053

Situationen i det nordøstlige Syrien, volden mod civile og behovet for at opretholde en holdbar våbenhvile

Europa-Parlamentets beslutning af 12. februar 2026 om situationen i det nordøstlige Syrien, volden mod civile og behovet for at opretholde en holdbar våbenhvile (2026/2602(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Syrien,

– der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 2254 (2015) af 18. december 2015 om situationen i Syrien,

– der henviser til Genèvekonventionerne fra 1949 og tillægsprotokollerne hertil,

– der henviser til redegørelserne fra Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) om situationen i Syrien,

– der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 2 og 4,

A. der henviser til, at gentagne udbrud af vold i forskellige dele af Syrien, forsøg fra Bashar al-Assads partisaners og Daesh-styrkers side på destabilisering og det generelt høje antal våben, der er i omløb, skaber en fragmenteret og ustabil sikkerhedssituation i landet, hvilket kan undergrave udsigterne til en stabil, inkluderende og syriskledet politisk overgang; der henviser til, at Iran og Rusland har mindre indflydelse på den nuværende situation, men at andre aktører såsom Israel og Tyrkiet stadig anvender Syrien som en scene for deres indirekte rivalisering;

B. der henviser til, at de syriske myndigheders dagsorden om at centralisere landet ikke svarer til den autonomi, der har udviklet sig i det nordøstlige Syrien; der henviser til, at de syriske myndigheder førte politiske forhandlinger sideløbende med militære aktioner for at nå deres mål; der henviser til, at militære operationer, der påvirker det nordøstlige Syrien, har fundet sted med direkte eller indirekte inddragelse af, støtte til eller accept af eksterne aktører,

herunder Tyrkiet; der henviser til, at de syriske myndigheder den 6. januar 2026 indledte en offensiv i Aleppo og det omkringliggende område, der resulterede i dødsofre og fordrivelse af 148 000 civile, skader på infrastruktur og en yderligere forværring af de humanitære forhold; der henviser til, at denne offensiv senere blev udvidet til provinserne Raqqa, Al-Hasakah og Deir Ezzor i det nordøstlige Syrien og navnlig til regionen omkring Kobani og Qamishli, hvilket har sat det nordøstlige Syrien under alvorligt pres med direkte konsekvenser for den civile sikkerhed, den humanitære situation og den regionale stabilitet;

C. der henviser til, at de syriske demokratiske styrker (SDF) beskylder de syriske regeringsstyrker for at erobre oliefelter og Tabqa-dæmningen og for granatbeskydning i nærheden af Tishreen-dæmningen; der henviser til, at regeringsstyrkerne beskylder SDF for at angribe civile bygninger, som f.eks. Khaled Fajr-hospitalet i Aleppo, og for at være ansvarlig for afbrydelser af vandforsyningen; der henviser til, at Daesh allerede var ansvarlig for omfattende ødelæggelser i regionen, før den blev besejret;

D. der henviser til, at snesevis af civile blev dræbt i de seneste kampe mellem den syriske hær, dens tilknyttede militser og SDF; der henviser til, at disse kampe havde alvorlige humanitære konsekvenser for den hårdt ramte befolkning i det nordøstlige Syrien som følge af gentagne angreb på vigtig civil infrastruktur, herunder vandfaciliteter, elnet og sundhedsydelser, der efterlod ca. 400 000 mennesker uden elektricitet, vand, mad og lægebehandling og bragte mere end 250 000 mennesker i fare alene i byen Kobani med kurdisk flertal; der henviser til, at mere end 170 000 mennesker ifølge FN's Kontor for Koordination af Humanitære Anliggender er internt fordrevne i provinserne Aleppo, Al-Hasakah og Raqqa, herunder store koncentrationer i Qamishli og Al-Malikiyah; der henviser til, at denne massefordrivelse lægger en uforholdsmæssig stor byrde på værtssamfundene og de offentlige tjenester; der henviser til, at den fordrevne befolkning overvejende består af kvinder, piger og drenge, som er uforholdsmæssigt udsat for risici med hensyn til deres beskyttelse;

E. der henviser til, at vinterforholdene kun har forværret lidelserne og betyder, at mennesker har større behov for ly mod vejret, fødevarehjælp, adgang til sikkert vand, sundhedspleje og beskyttelsestjenester, navnlig børn og andre sårbare grupper; der henviser til, at alvorligt beskadiget infrastruktur, tilstedeværelsen af eksplosionsfarer og fortsatte sikkerhedsmæssige problemer fortsat hæmmer den humanitære adgang; der henviser til, at den nylige åbning af to humanitære korridorer letter bevægeligheden for humanitær bistand og civile i de berørte områder;

F. der henviser til, at internationale organisationer har dokumenteret ulovlige drab, krænkelse af lig og grave, tvungne forsvindinger,

vilkårlig tilbageholdelse og hindring af humanitær adgang under sammenstødene, hvilket potentielt kan udgøre alvorlige krænkelser af den humanitære folkeret og den internationale menneskerettighedslovgivning; der henviser til, at navnlig det kurdiske samfund, og heriblandt kvinder, børn og andre sårbare grupper, er blevet uforholdsmæssigt hårdt ramt; der henviser til, at kvindelige menneskerettighedsforkæmpere, kvindelige ledere i lokalsamfundet og kvindelige krigere har været udsat for øgede risici for trusler, bortførelse, mishandling og kønsbaseret vold; der henviser til, at der skal foretages hurtig, uafhængig og effektiv efterforskning af disse handlinger;

G. der henviser til, at USA, Frankrig og myndighederne i den irakiske kurdiske selvstyrende region har spillet en vigtig diplomatisk rolle i flere på hinanden følgende forsøg på at lette dialogen og nå frem til aftaler mellem Damaskus og SDF med henblik på at forhindre eskalering og bevare stabiliteten i det nordøstlige Syrien;

H. der henviser til, at præsident al-Sharaa den 16. januar 2026 udstedte dekret nr. 13, som giver syrisk statsborgerskab til indbyggere af kurdisk oprindelse, herunder statsløse personer, hvilket er den første formelle anerkendelse af kurdiske nationale rettigheder siden Syriens uafhængighed i 1946; der henviser til, at dekretet har til formål at sikre lige rettigheder og forpligtelser, anerkende det kurdiske sprog som et nationalt sprog og forbyde forskelsbehandling eller tilskyndelse til forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse eller sprog;

I. der henviser til, at der den 30. januar 2026 blev bebudet en aftale mellem de syriske myndigheder og SDF's militsalliance; der henviser til, at aftalen tager sigte på at stabilisere en skrøbelig våbenhvile, gradvist integrere SDF's militære og interne sikkerhedsstyrker i overgangsministerierne for forsvar og indenrigsanliggender, herunder tilbagetrækning fra frontlinjer, og garantere de kurdiske samfunds borgerrettigheder og ret til uddannelse; der henviser til, at kontrollen med fængsler samt olie- og gasfelter i henhold til denne aftale vil blive overført fra SDF til den syriske regering;

J. der henviser til, at det internationale samfund i vid udstrækning har outsourcet ansvaret for at bevogte Daesh-fanger og -lejre til kurdiskledede myndigheder uden at etablere en bæredygtig international ramme eller beredskabsplaner; der henviser til, at kurdiske krigere, herunder kvindelige kombattanter, har spillet en afgørende internationalt anerkendt rolle i samarbejde med den globale koalition mod Daesh og dermed bidraget direkte til sikkerheden i regionen, Europa og det internationale samfund; der henviser til, at ustabilitet i det nordøstlige Syrien i alvorlig grad undergraver kampen mod Daesh; der henviser til, at de seneste kampe skabte usikkerhed og gjorde det muligt for hundredvis af Daesh-fanger at flygte; der henviser til, at det nøjagtige antal

undslupne fortsat er uklart; der henviser til, at kun nogle af dem senere blev genfanget; der henviser til, at tilbageholdelsesfaciliteterne i øjeblikket bevogtes af enten de syriske myndigheder eller SDF; der henviser til, at en sådan uklar situation udgør en sikkerhedsrisiko for Syrien, regionen og Europa; der henviser til, at den gradvise overførsel af Daesh-fanger til Irak kun forskyder problemet, som ikke har udsigt til en holdbar løsning og inddrager Europa i nye former for afhængighed af tredjelandes kapaciteter og politiske vilje; der henviser til, at EU-borgere fortsat er blandt de tilbageholdte; der henviser til, at situationen for kvinder og børn i al-Hol- og al-Roj-lejrene også fortsat er uløst på baggrund af et forværret sikkerhedsmiljø, og at de humanitære behov fortsat er akutte; der henviser til, at den amerikanske regering har bebudet, at den agter at indstille Operation Inherent Resolve og trække amerikanske tropper, der bekæmper Daesh i Irak og Syrien, tilbage;

K. der henviser til, at kurdiske og arabiske samfund eksisterer side om side i det nordøstlige Syrien, og at begge i årevis har været udsat for vold, usikkerhed, tvangsfordrivelse og krænkelse af deres grundlæggende rettigheder gennem de grusomheder, som Daesh har begået; der henviser til, at Daesh ikke kun truede den kurdiske befolkning, men også yazidierne, som blev ofre for folkedrab; der henviser til, at kvinder også blev uforholdsmæssigt hårdt ramt og på en særlig odiøs måde;

L. der henviser til, at EU fortsat er en af de største humanitære donorer til den syriske befolkning, og at det er rede til at støtte en hurtig genopretning, genopbygning og statsopbygning på en gradvis, betinget og reversibel måde i overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder; der henviser til, at formændene for Kommissionen og Det Europæiske Råd i januar 2026 besøgte Syrien og bebudede et nyt politisk partnerskab, der skal støtte en fredelig og inkluderende overgang og forsoning i Syrien, sammen med en omfattende finansiel støttepakke på ca. 620 mio. EUR for 2026 og 2027; der henviser til, at Kommissionen efterfølgende har bebudet, at der i de næste to år vil blive mobiliseret 150 mio. EUR fra EU's finansielle stødpude for Syrien til støtte for den politiske overgang, den socioøkonomiske genopretning, jobskabelsen og kapacitetsopbygningen;

M. der henviser til, at EU har taget væsentlige skridt til at lempe de økonomiske restriktioner over for Syrien, herunder suspension eller ophævelse af visse sanktioner, der påvirker centrale økonomiske sektorer;

N. der henviser til, at EU's udviklings-, genopbygnings- eller stabiliseringsbistand fortsat skal være strengt betinget af håndgribelige og verificerbare fremskridt med hensyn til civilbeskyttelse, respekt for våbenhvileordninger, menneskerettigheder og beskyttelse af alle dele af det syriske

samfund;

1. fordømmer på det kraftigste alle voldshandlinger mod civile, herunder udenretslige drab, tvungne forsvindinger, vilkårlige tilbageholdelser, tvangsfordrivelser og skader på civil infrastruktur; understreger, at sådanne handlinger kan udgøre alvorlige krænkelser af den humanitære folkeret og i visse tilfælde krigsforbrydelser; er bekymret over troværdige rapporter fra FN, internationale ikkestatslige organisationer og humanitære organisationer om menneskerettighedskrænkelser, der er begået i de seneste uger, navnlig mod den kurdiske befolkning, herunder flere tilfælde, hvor både ligene af mænd og kvinder er blevet skændet, hærværk mod gravpladser og forlydender om brug af ustyrede våben i civile områder; opfordrer til hurtig efterforskning af de rapporterede forbrydelser over for civile, som både regeringsstyrker og militser har begået; opfordrer de syriske myndigheder til at give alle relevante FN-organer, herunder FN's Uafhængige Internationale Undersøgelseskommission om Den Syriske Arabiske Republik, fuld og gennemsigtig adgang;

2. udtrykker dyb bekymring over den forværrede humanitære situation i det nordøstlige Syrien, i overvejende kurdiske byområder, herunder Kobani, Manbij og Qamishli, som har oplevet gentagne forstyrrelser af væsentlige tjenester og skader på civil infrastruktur samt massefordrivelse, fødevareusikkerhed og begrænset adgang til sundhedspleje, vand og sanitet; fremhæver situationen i Kobani, som er under belejring, og hvor civile oplever lidelser; kræver faste og sikre humanitære korridorer for alle belejrede og berørte områder i det nordøstlige Syrien, herunder Kobani; kræver, at internationale humanitære civilsamfundsorganisationer gives ikkeforskelsbehandlende adgang til områder i nød; opfordrer EU og dets medlemsstater til at øge den humanitære bistand og den psykosociale støtte til de berørte regioner, herunder til kvinder og piger, og beskyttelsen af kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og kvindeledede civilsamfundsorganisationer i hele Syrien;

3. glæder sig over den nylige aftale mellem SDF og den syriske overgangsregering; bekræfter på ny sin fortsatte og urokkelige støtte til våbenhvilen og anerkendelsen af kurdernes borgerrettigheder og ret til uddannelse; opfordrer alle parter til at afstå fra enhver handling, der kan føre til en ny optrapning af volden, til at respektere eksisterende våbenhvileordninger og til at støtte mekanismer, der har til formål at overvåge og opretholde våbenhvileforpligtelserne;

4. opfordrer alle regionale aktører, herunder Tyrkiet, til at afstå fra enhver militær aktion eller støtte til væbnede grupper, der risikerer at undergrave våbenhvilen, den civile beskyttelse og udsigterne til en inklusiv løsning; fordømmer Tyrkiets fortsatte militære intervention og aggression i det nordøstlige Syrien, herunder

dødbringende angreb på civile og civil infrastruktur i byer og provinser med kurdisk flertal langs grænsen mellem de to lande; opfordrer indtrængende den tyrkiske regering til øjeblikkeligt at standse sin militære involvering i det nordøstlige Syrien og muliggøre forhandlinger om en fredelig løsning mellem den syriske overgangsregering og SDF; opfordrer Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne til at drøfte Tyrkiets involvering i Syrien i bilaterale udvekslinger med den tyrkiske regering; understreger, at eventuelle sikkerhedsordninger skal være i overensstemmelse med folkeretten og respektere Syriens territoriale integritet, og at de ikke må føre til tvangsfordrivelse eller demografisk manipulation;

5. gentager, at stabilitet i det nordøstlige Syrien er yderst relevant for at nå i mål med en omfattende, inkluderende og retfærdig politisk overgang i Syrien; opfordrer de syriske myndigheder til at sikre beskyttelsen af og de grundlæggende rettigheder for Syriens etniske og religiøse samfund, herunder arabere, kurdere, sunnier, shiaer, alawitter, kristne, drusere og yazidier; insisterer på, at beskyttelsen af Syriens etniske og religiøse mangfoldighed, herunder fuld anerkendelse, politisk deltagelse og lige rettigheder for det kurdiske samfund, er afgørende for at beskytte den civile fred og sikre et stabilt og inkluderende Syrien; opfordrer den syriske overgangsregering til at forankre disse rettigheder i den syriske forfatning, samtidig med at det centrale princip om Syriens territoriale integritet opretholdes;

6. beklager, at det internationale samfund i vid udstrækning har uddelegeret ansvaret for at sikre Daesh-fanger og -lejre til kurdiskledede myndigheder uden at etablere tilstrækkelige politiske, finansielle og sikkerhedsmæssige garantier eller beredskabsplaner; advarer om de negative sikkerhedsudsigter, der er forbundet med usikkerheden med hensyn til det fremtidige administrative ansvar for detentionscentre og lejre;

7. udtrykker navnlig alvorlig bekymring over den risiko, som det betydelige antal Daesh-krigere og tilknyttede personer, der er flygtet fra detentionsfaciliteter og lejre i det nordøstlige Syrien, udgør; advarer om, at den gradvise forskydning af problemet med Daesh-fanger til Irak risikerer at skabe nye former for usikkerhed og afhængighed af tredjelandes kapaciteter og politiske vilje; understreger endvidere, at enhver overførsel eller løsladelse af voksne Daesh-krigere og mistænkte inden for Syrien eller til tredjelande, herunder Irak eller Tyrkiet, fortsat skal være underlagt effektive varetægtsfængslings-, overvågnings- og informationsudvekslingsordninger, herunder i forbindelse med grænseoverskridende overførsler, for at forhindre flugt eller uovervågede bevægelser, og at ansvarliggørelse skal sikres gennem bevarelse af bevismateriale og gennem retsforfølgning i overensstemmelse med internationale standarder og garantier for en

retfærdig rettergang; advarer om, at overførsler og hjemsendelser uden effektive sikkerhedsforanstaltninger og retslig opfølgning vil udgøre en sikkerhedsrisiko for Syrien, regionen som helhed og Europa; opfordrer den internationale koalition, herunder USA, til straks at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at afhjælpe denne sikkerhedsmæssige risiko og opfordrer EU til at yde den nødvendige støtte hertil;

8. understreger, at den fortsatte tilstedeværelse af EU-borgere blandt Daesh-fanger udgør et direkte ansvar for medlemsstaterner, og at manglende håndtering af dette spørgsmål undergraver både den regionale og den europæiske sikkerhed;

9. noterer sig den internationale konference, der blev afholdt af den globale koalition mod Daesh i Riyadh, som samler relevante internationale og regionale aktører for at håndtere sikkerhedssituationen i det nordøstlige Syrien; beklager den amerikanske regerings hensigt om at indstille Operation Inherent Resolve og trække amerikanske tropper ud af Syrien og Irak; opfordrer EU, medlemsstaterne og ligesindede lande til at intensivere deres bestræbelser på at forhindre Daesh i at genopstå, hvilket ville true sikkerheden i Syrien, regionen og Europa; glæder sig over den syriske regerings fornyede tilsagn om at bekæmpe terrorisme inden for rammerne af den globale koalition mod Daesh og opfordrer indtrængende myndighederne til at tilstræbe tæt koordinering og samarbejde med internationale partnere på det militære og efterretningsmæssige område; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at intensivere deres indsamling af efterretninger om Daeshs aktiviteter i Syrien og Levanten som helhed og bistå de syriske myndigheder i deres bestræbelser på at optrævle eksisterende netværk og forhindre krigere i at danne nye grupper; opfordrer EU og medlemsstaterne til at træffe konkrete foranstaltninger til at sikre den langsigtede forvaltning af Daesh-fanger og -lejre;

10. gentager sin opfordring til medlemsstaterne om at repatriere alle deres statsborgere, navnlig børn, fra al-Hol- og al-Roj-lejrene og til at stille voksne for retten i en retfærdig rettergang; understreger, at solid risikovurdering og støtte til reintegration er vigtige elementer i enhver tilbagesendelsesproces; opfordrer den syriske regering til at gøre sit yderste for at sikre en effektiv kontrol med lejrene og til at afholde sig fra enhver handling, der kan opmuntre de tilbageværende Daesh-krigere; understreger behovet for øget beskyttelse af kvinder, herunder sikker humanitær adgang og kønssensitive tjenester;

11. minder om de kurdiske styrkers afgørende bidrag til kampen mod Daesh, herunder de kvindelige kombattanters rolle, og roser deres fremragende samarbejde med den internationale koalition i EU's kamp mod den terror, som Daesh har begået, og truslen mod

Europa, dets befolkning og dets hovedstæder; minder om og bifalder modet og beslutsomheden hos de utallige kurdiske kvinder, der modigt har ført an i kampen mod Daesh og været nødt til at udholde ufattelige grusomheder fra Daeshs side; opfordrer de syriske myndigheder til at efterforske de grusomme forbrydelser, som Daesh har begået, navnlig mod yazidierne; understreger, at varig stabilitet i Syrien kræver anerkendelse af det kurdiske samfunds ofre, legitime sikkerhedsbekymringer og politisk repræsentation, herunder garantier for kvinders rettigheder og kvinders meningsfulde deltagelse i det offentlige liv;

12. opfordrer indtrængende de syriske myndigheder til at intensivere bestræbelserne på at inddrage alle dele af det syriske samfund i beslutningstagningen;

13. opfordrer EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne til at intensivere de diplomatiske bestræbelser på deeskalering, civilbeskyttelse og tillidsskabelse i Syrien og dets nordøstlige region;

14. minder om EU's rolle som en af de største donorer af humanitær bistand til den syriske befolkning; glæder sig over Kommissionens finansielle støttepakke på ca. 620 mio. EUR for 2026 og 2027 og opfordrer EU og dets medlemsstater til at opretholde den humanitære bistand og støtten til hurtig genopretning i det nordøstlige Syrien med særligt fokus på civilbeskyttelse, lokalsamfundenes modstandsdygtighed og støtte til det syriske civilsamfund, uafhængige menneskerettighedsorganisationer og lokale fredsopbyggende initiativer; understreger betydningen af forudsigelig, flerårig humanitær bistand til Syrien for at sikre kontinuiteten i livreddende bistand og muliggøre tidlige genopretningsaktiviteter; understreger betydningen af at anvende en tilgang baseret på sammenhængen mellem humanitær bistand, udvikling og fred i Syrien; bekræfter på ny, at EU's støtte og suspensionen af sanktioner er betinget og reversibel;

15. opfordrer Kommissionen til at vedtage en selvstændig strategi for Syrien og sikre, at det syriske civilsamfund og diasporasamfund høres på en meningsfuld måde;

16. understreger, at ethvert samarbejde med de syriske myndigheder fortsat skal være betinget af håndgribelige og verificerbare fremskridt med hensyn til civilbeskyttelse og respekt for våbenhvileordninger, menneskerettigheder og mindretalsrettigheder;

17. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, De Forenede Nationer og de relevante syriske og regionale aktører og anmoder om, at denne beslutning oversættes til

arabisk og kurdisk.